

Türkiye Geneli
YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI SINAVI
ALAN YETERLİLİK TESTİ

SINAV KODU				
Y	2	3	2	5

AYT

DENEME SINAVI

3

T.C. KİMLİK NUMARASI	
ADI	
SOYADI	
ÖĞRENCİ NUMARASI	

ADAYIN DİKKATİNE!

SINAV BAŞLAMADAN ÖNCE AŞAĞIDAKİ UYARILARI MUTLAKA OKUYUNUZ.

1. Bu sınavın süresi 180 dakikadır. Sınav 4 testten oluşmaktadır (Türk Dili ve Edebiyatı - Sosyal Bilimler 1, Sosyal Bilimler 2, Matematik, Fen Bilimleri) ve yanıtlayacağınız her test 40'ar sorudur.
2. TYT ve AYT puanlarının birleştirilebilmesi için optik cevap kâğıtlarında **aynı T.C. Kimlik Numarasının** ve **aynı öğrenci numarasının** kodlanması gerekmektedir. Farklı kodlama yapıldığında cevap kâğıtlarınız eşleştiremeyecek ve puanlarınız hesaplanamayacaktır.

★ ÖZDEBİR'in hazırladığı bu sınavların her hakkı saklıdır. Hangi amaçla olursa olsun, tamamının veya bir kısmının ÖZDEBİR'in yazılı izni olmadan kopya edilmesi, fotoğraflarının çekilmesi, bilgisayar ortamına alınması, herhangi bir yolla çoğaltılması, yayımlanması veya başka bir amaçla kullanılması yasaktır. Bu yasağa uymayanlar doğabilecek hukuki ve cezai sorumluluğu, testlerin hazırlanmasındaki mali külfeti peşinen kabullenmiş sayılır.

TÜRKİYE GENELİ YKS DENEME İŞ TAKVİMİ

- Yanıt anahtarları ve video çözümler, sınav sonrası ilk Pazartesi günü Saat 17.00'te yayınlanır.
- Sınav bitiminde toplanan soru kitapçıkları, sınav sonrası ilk Salı gününden önce dağıtılmaz.
- Sınavın kesin sonuçları ve sıralama listeleri, sınavdan 10 gün sonra yayınlanır.

“ Değerli Öğrencimiz,

Bu denememizin sonucunda bilgi eksiklerinizi, Türkiye genelindeki yaklaşık sıranızı ve puanınızı görebileceksiniz.

Soruların ve yanıtlarının paylaşılması, sınav kurallarına uyulması sizin ve tüm öğrencilerimizin en doğru sonuçlara ulaşmasını sağlayacaktır.

Gösterdiğiniz duyarlılığa teşekkür eder, başarılar dileriz.

”

Deneme sınav tarihlerimizi www.ozdebir.org.tr adresinden takip edebilirsiniz.

İnternette
Alışveriş

www.ozdebiryayinlari.com

Bizi takip edin

AYT

SORU BANKALARI

Gelişim
İzleme
Serisi (GİS)

- ÖSYM Formatında
- Kazanım Odaklı
- Yeni Nesil Sorular
- Gelişime Destek

- Video çözümlü
- Akıllı tahta uyumlu

Özdebir Türkiye Geneli
Deneme Sınav Komisyonlarının,
MEB programlarına
uygun olarak hazırlanmıştır.

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI - SOSYAL BİLİMLER-1 TESTİ

1. Bu testte sırasıyla, Türk Dili ve Edebiyatı (1-24), Sosyal Bilimler-1; Tarih (25-34), Coğrafya-1 (35-40) alanlarına ait toplam 40 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Türk Dili ve Edebiyatı - Sosyal Bilimler-1 Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Şair; şiir yazma eylemini sürekli kılan ve hayata dair bakışını, izlenimlerini, hislerini mısralara inci gibi dizen kişidir. Şiiri hayatının merkezine oturtur o çünkü şiirin göz-lüğünden bakar hayata. Şiir yazarken de sözlük sara-yında yer alan kelime odalarının özellikle kuytu köşe-le-rini ziyaret eder. Bu yönüyle yazarken âdeta bir kuyumcu gibi incelik ve sabırla çalışır.

Bu metinde geçen altı çizili sözle, şairle ilgili anlatılmak istenen, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Günlük hayatta sık karşılaşılmayan kelimeleri kullanmaktan kaçındığı
 - B) Şiirde kimi kelimeleri özellikle kullanmaya yöneldiği
 - C) Yazarken kullandığı her kelimenin anlam ve yapı uyumuna dikkat ettiği
 - D) Kelimelerin herkesçe bilinmedik anlamlarını kullanmaya çalıştığı
 - E) Şiirde yabancı sözcükler yerine yerel ve ulusal sözcükleri kullanmayı önemseydiği
2. I. Ancak ne yazık ki bu doğal cennet, insan faaliyetleri ve iklim değişikliği gibi çeşitli tehditlerle karşı karşıya kalmaktadır.
II. Dolayısıyla gerekli tedbirler alınmazsa Göksu Deltası'nın, kuş gözlemcileri ve doğa tutkunları için eşsiz bir alan olma özelliği yok olacaktır.
III. Tüm bu etkenler, deltada yaşayan suçul canlıların yaşam alanlarını daraltırken göçmen kuşların beslenme ve üreme alışkanlıklarına zarar vermektedir.
IV. Göksu Deltası'nın sahip olduğu zengin biyolojik çeşitlilik, bölgenin ekolojik dengesinin korunması açısından büyük bir öneme sahiptir.
V. Tarımsal alan genişlemesi, plansız yapılaşma ve su kaynaklarının aşırı kullanımı insan faaliyetlerinin etkisi olarak görülürken yaşanan kuraklıklar, iklim değişikliğinin etkisi olarak dikkat çekmektedir.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Toplumsal anlamda Türk halkının yaşam bildirisi olan *Yemen Türküsü* tarihsel bir anıt gibi Türk tarihi içinde acı ve hüznüyle yerini alır. Kendi ölüm ve acılarını unutarak başka bir milletin yardımına koşan Türk halkı ve askeri, *Yemen Türküsü* her dile gelişinde o simgesel yolculuğa tekrar çıkar. Kendi sınırlarına binlerce kilometre uzak olan Yemen'e ulaşmak ve oradaki insanları savunmak için büyük bir mücadelenin içine giren Türk askeri, bu türküyle tekrardan anılır. Zira yalnız anılarımızı değil, içimizde taşıdığımız bütün atılımcı ruhu da bu türküyle Yemen'in sınırlarına katarız. Türkü, bu yönüyle tarihsel göndermelerde bulunarak Türk milletinin bilinçaltında yatan sembollerini de açığa vurur.

Bu parçadan aşağıdaki genellemelerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Türküler yardımıyla toplum, duygu ve düşüncelerini başka toplumlara anlatma imkânı bulur.
- B) Tarih bilimi, olayları anlayıp açıklamada türkülerden yararlanabilir.
- C) Toplumsal belleğin taşıyıcısı olan türküler, insana tarihsel serüvenini duyumsatır.
- D) Tarihte toplumu derinden etkileyen her olay, bir şekilde türkülerde kendine yer bulur.
- E) Türkülerin vermek istediği mesajla toplumun anladığı mesaj her zaman aynı olmayabilir.

4. • Ali Şir Nevai
• Sehi Bey
• Latifi

Yukarıdaki sanatçıların ortak özelliği aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Hamse sahibi olmaları
- B) Tezkire türünde eser vermeleri
- C) Aynı yüzyılda yaşamış olmaları
- D) Yalnızca düzyazı türüne yönelmeleri
- E) Süslü nesrin önemli temsilcileri olmaları

5. (I) 21. yüzyılda insanlığın en büyük küresel baş ağrısından biri olarak kabul edilen iklim değişikliği, dünya genelinde etkilerini göstermeye başlamıştır. (II) Sera gazı emisyonlarının artması ve ormansızlaşma, iklim değişikliğinin ana nedenleri arasında yer almaktadır. (III) Intergovernmental Panel on Climate Change Raporu'na göre, mevcut emisyon seviyeleri devam ederse 2100 yılına kadar dünya genelinde sıcaklıkların 3-4 derece artması beklenmektedir. (IV) Bu durum, birçok canlı arasındaki yaşamsal dengeyi ve canlı türünü tehlikeye atarak biyolojik çeşitlilik üzerinde olumsuz etkiler meydana getirecektir. (V) İklim değişikliğinin etkileri sadece çevresel değil, aynı zamanda toplumsal yaşamda da derinlemesine hissedilecektir.

“İklim değişikliği”nin ele alındığı bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I.de, evrensel bir sorun olduğu vurgulanmaktadır.
- B) II.de, ortaya çıkmaması için alınan tedbirler dile getirilmektedir.
- C) III.de, bir önceki yargıya bilimsel bir dayanak sunulmaktadır.
- D) IV.de, ekosistemlerin risk altında olduğuna değinilmektedir.
- E) V.de, sosyal etkileriyle ilgili bir öngöründe bulunulmaktadır.

6. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde ayraç içinde verilen söz sanatı yoktur?**

- A) Gözümde bir damla su deniz olup taşıyor
Çöllerde kalmış gibi yanıyor, yanıyorum
(Mübalağa)
- B) Kuşlar söyleyin bana söyleyin ne olur
Bir insan ölünce mi mezara konur
(Tecahülûarif)
- C) Vardım ki bağ ağlar, bağban ağlar
Sümbüller perişan, güller kan ağlar
(Tenasüp)
- D) Herkes ne söylüyorsa onu tekrarlar yoksa
Kurtlar kapar ayrılan koyunları sürüden
(İrsalimesel)
- E) Seni seven insan neylesin malı
Yumdukça gözünden döker mercanı
(Kinaye)

7. Ekoeleştiri ilk kez 1990'lı yıllarda, insan faaliyetlerinin gezegen üzerindeki etkisine bir yanıt olarak ortaya çıkmıştır. Önceleri daha ziyade çevresel ve kültürel çalışmalarda kullanılan ancak son zamanlarda klasik edebiyattan çağdaş ekolojik kurmacalara kadar oldukça geniş bir yelpazede karşımıza çıkan ekoeleştiriye eleştirmen, doğal dünyanın edebiyatta nasıl temsil edildiğini araştırarak edebiyatın doğayla olan etkileşimini ortaya koyar. Ekoeleştiri, postmodern bir yaklaşımdır, politik yönü ağır basar. Marksist eleştiri, klasik edebiyat eleştirisi, postkolonyal eleştiriyle sürekli kesişim hâlinindedir. Dolayısıyla metin analizinde ekoeleştirel yöntemin kullanılması, ciddi bir altyapı gerektirir.

Bu parçada ekoeleştiriyle ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmmiştir?

- A) Salt edebiyatın doğayla olan etkileşimini araştırmasının, ilgi alanını dar bir kitleyle sınırladığına
- B) Son yıllarda kültürel ve toplumsal içerikten tamamen sıyrılarak edebî bir nitelik kazandığına
- C) Farklı yaklaşım biçimleriyle ilgili olmasının, kültürel bir birikim edinmeyi gerekli kıldığına
- D) Yazarlarda çevresel sorunlara yönelik farkındalık kazandırmayı amaçladığına
- E) Ortaya çıkmasında teknolojik gelişmelerin etkisinin olduğuna

8. Nurullah Ataç gibi “biz” de yeni olanı, taze olanı sever ve tutarız. Ama yeniye sevmek için eskiyi inkâr etmek, kötülemek lazım geldiğine inanmadığımız gibi, yeniye bulmak için sanatı feda etmeye de akıl erdiremeyiz. “Yeni Şiir” sözü bir terkiptir. Meydana getirilen eserin “yeni şiir” olabilmesi için önce şiir olması icap eder. Bizimki, millî kültüre ihanet edenlere, millî değerleri yok etmeye çalışanlara, dilimizi, edebiyatımızı soysuzlaştırmayı gaye edenlere karşı bir savaş çağrısıdır. Biz mümkün olduğu kadar arı ve duru bir Türkçeyle yazmaya önem vermekle birlikte, dilde tasfiyeciliğin karşısındayız.

Bu parçada yazarın “biz” diye söz ettiği edebî topluluk aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Toplumcu gerçekçiler
- B) Garipçiler
- C) Maviciler
- D) Hisarcılar
- E) İkinci Yeniciler

9. Roma Dönemi'nde pencereler yalnızca soyluların ve asilzadelerin evlerinde görülmüş ve üstünlük belirtisi sayılmış. Pencereler; ahşap, pişmiş toprak, mermer, demir ve bronzdan yapılmış çerçevelerin içine yarı saydam mineral levhalar yerleştirilerek oturtulmuş. O günün son derece zor şartlarında üretilen ve gerçek anlamda sanat eseri kabul edilen bu tür pencereler, bugün çok ilkel görülseler de unutmamak gerekir ki ilk kez evlerin içini ışıqla tanıştırmış, soğuk havalarda ısıyı korumuş ve dış etkenlere karşı güvenli kılmış. Bu dönemde en yaygın pencere tipi, bir sütunla bölünmüş iki yuvarlak kemer açıklığına yerleştirilen "bifora" adı verilen tasarımıdır.

Bu parçadan "pencereler" ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Sosyal yaşamda sembolik bir anlam içerdiğine
- B) Ortaya çıkışında ısı tasarrufu amacının etkili olduğuna
- C) Farklı türlerinin üretildiğine
- D) Estetik yönlerinin göz ardı edilmediğine
- E) Yapımında değişik maddelerin kullanıldığına

10. 16. yüzyıl şairi Bağdatlı Ruhi değişik konularda şiirler yazmış ancak şiirlerinde fıkır ve sosyal konulu olanları öne çıkmıştır. Çok sayıda gazel yazsa da asıl şöhretini yaşadığı devrin toplumsal gerçeklerini eleştirdiği terki-bendiyle sağlamıştır. Sanatçı, bu şiirleriyle gücü bugüne kadar süren derin bir etki uyandırmayı başarmıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Bağdatlı Ruhi'nin sosyal içerikli yergi şiirlerine örnek gösterilemez?

- A) Erbâb-ı garaz bizden ırak olduğu yeğdür
Düşmez yere zîrâ okumuz sâhib-i şastuz
- B) Bir devirde geldük bu fena âleme biz kim
Âsâr-ı kerem yok ne beşerde ne melekde
- C) Nâçâr çeker halk bu zahmetleri yoksa
Âdem kara dağ olsa getürmez buna tâkat
- D) Himmet-i hubanı gördüm zikreder erbab-ı aşk
Sevdiğimden gördüğüm ihsanı andım ağladım
- E) Dünyâ vere cahillere el kâmil olanlar
Ayakta kala olmayalar habbeye kâdir

11. I.

Ölenece böyle gafil gezilmez
Bir meta'ın varsa pazara harca
Giden ömür daha geri düzülmez
Malın varsa okuryazara harca

II.

Kalbimiz çırpınır yurdu andıkça
Gözlerde zaferin nuru yandıkça
Üstünde bu bayrak dalgalandıkça
Gönlümüz rahattır toprak altında

**Yukarıda verilen şiirlerin türleri sırasıyla aşağıdaki-
lerin hangisinde verilmiştir?**

- A) Didaktik - epik
- B) Satirik - epik
- C) Satirik - lirik
- D) Lirik - pastoral
- E) Didaktik - lirik

12. Aşağıdaki şiirlerden hangisi "semai" nazım biçimiyle yazılmıştır?

- A) Ay yansın ağalar güneş tutulsun
Parladı parladi çalın kılın
Oklar gıcırdasın ayyuka çıksın
Mevla'nın aşkına basın kılın
- B) Bre ağalar bre beyler
Ölmeden bir dem sürelim
Gözümüze kara toprak
Dolmadan bir dem sürelim
- C) Ağacınız yapraklarla donanır
Taşlarınız bir birliğe inanır
Hep çiçekler bağrınızda gönenir
Pınarınız çağlar akışır dağlar
- D) Eyerleyin kır atımın ikisin
Fethedeyim düşmanların hepisin
Sabah namazında Bağdat kapısın
Allah Allah deyip açtı Genç Osman
- E) Ala gözlü benli dilber
Koma beni el yerine
Altın kemerin olayım
Dola beni bel yerine

13. Şiiri sessiz bir şarkı olarak tanımlama yoluna giden ----, müziği şiirin amacı durumuna getirirler. Wagner ve onun müzik hakkındaki görüşleri bu akıma bağlı sanatçıları etkiler ve onların şiirde müzikaliteye ağırlık vermelerine neden olur. Onlara göre şiir düşüncelere değil, duygulara seslenmelidir çünkü şiir bir şey anlatmak için yazılmaz. Dış dünya algısı, anlamda kapalılık, belirsizlik, musiki, ahenk, ferdiyetçilik, lirizm, şekle verilen önem gibi temel nitelikleri ve ilkeleriyle bu şiir, herkesin kendince yorum getirebileceği özellik taşıır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) parnasyenler B) sembolistler
C) sürrealistler D) fütüristler
E) romantikler

14. Divan şairi bu nazım biçiminde tek kafiyeyle bağlı kalmadığından düşünce ve duygularını serbestçe açıklamaya fırsat bulur. Bunun içindir ki geniş bir konuyu topluca ele almak isteyen sanatçılar bu nazım biçimini seçerler. Dinî, tasavvufî, ahlakî, öğretici eserleri, uzun aşk hikâyelerini hep bu biçimde yazarlar.

Aşağıdaki sanatçılardan hangisi bu parçada sözü edilen nazım biçiminde eser vermemiştir?

- A) Bakî B) Fuzulî C) Âşık Paşa
D) Nabî E) Ahmedî

15. (I) Geleneksel halk tiyatrosunun önemli türlerinden olan orta oyununun kişileri ve fasılları Karagöz oyunuyla büyük oranda benzerlik gösterir. (II) Bu oyunun en önemli iki kişisi Kavuklu ile Pişekâr'dır. (III) Kavuklu, Karagöz oyunundaki Hacivat'ın karşılığı, Pişekâr da Karagöz'ün karşılığıdır. (IV) Orta oyununda gülmece ögesi, Karagöz oyunundaki gibi yanlış anlamalara, nüktelere ve gülünç hareketlere dayanır. (V) Oyunda çeşitli mesleklerden, yörelerden, uluslardan Arap, Acem, Kastamonulu gibi tiplerin mesleki ve yöresel özellikleri, ağızları taklit edilir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlış vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

16. I.

Sen akşamlar kadar büyü, sıcak
Rüyalarım kadar sade, güzeldin
Baş başa uzandık günlerce ıslak
Çimenlerine yaz bahçelerinin
Ömrün gecesinde sükun, aydınlık
Boşanan bir seldi avuçlarından
Bir masal meyvası gibi paylaştık
Mehtabı kırılmış dal uçlarından
II.

Ufkumda bulutlar kümelerken kara bahtım
Ben her gönül ufkunda doğan sabahtım
Devran herkese taslarla zehir sundu da birden
Ben herkese bir neşe yarattım o zehirden
Bir köprü kurup zulmetin ardında, seherle
Bildim gülüp eğlenmeyi ömrümce kederle
Alnımdaki her çizgi beyaz bir gece saklar
Bir başka şafaktır saçımın gördüğü aklar

Aşağıdakilerden hangisi bu şiirlerin ortak özelliği değildir?

- A) Söz sanatlarına yer verme
B) Ulamadan yararlanma
C) Ek hâlinde redife yer verme
D) Çağrışımlar içermesi
E) Mesnevi tipi uyak düzeniyle yazılma

17. Felatun Bey, romanın ana karakteri olarak Batı'yı yanlış anlayan ve bu yanlış anlama üzerine yaşam kuran bir Osmanlı gencidir. Batılılaşmayı, sadece görünüş ve eğlence olarak algılar; Batı'nın bilim, düşünce ve kültür boyutlarını göz ardı eder. Roman, Felatun Bey karakteri üzerinden Batı'nın yüzeysel ve gösterişli taraflarına kapılan ancak kendi kültürel değerlerini ve kimliğini kaybeden bireylere mercek tutar. Eserde Felatun Bey, Fransızca kelimelerle dolu, anlaşılmaz bir dil kullanır; gösteriş için lüks eşyalar ve kıyafetler satın alır. Bu davranışlarının altında, Batı'yı doğru kavrayamayan, sahte bir modernleşme çabası yatar.

Bu parçada sözü edilen romanın yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ahmet Mithat Efendi
B) Namık Kemal
C) Şemsettin Sami
D) Muallim Naci
E) Recaizade Mahmut Ekrem

18. İftardan önce gittim Atik-Valde semtine,
Kaç def'a geçtiğim bu sokaklar, bugün yine,
Sessizdiler. Fakat Ramazan mâneviyyeti
Bir tatlı intizâra çevirmiş sükûneti;
Semtın oruçlu halkı, süzölmüş benizliler,
Sessizce çarşıdan dönüyorlar birer birer;
Bakkalda bekleyen fıkârâ kızcağızları
Az çok yakından sezdiriyor top ve iftarı.
Meydanda kimse kalmadı artık bütün bütün;
Bir top gürültüsüyle bu sâhilde bitti gün.
Top gürleyip oruç bozulan lâhzadan beri,
Bir nurlu neş'e kapladı kerpiçten evleri.

Biçim ve içerik özellikleri dikkate alındığında bu şiirin aşağıdaki şairlerden hangisine ait olduğu söylenebilir?

- A) Mehmet Emin Yurdakul
B) Ziya Gökalp
C) Yahya Kemal Beyatlı
D) Faruk Nafiz Çamlıbel
E) Kemalettin Kamu

19. Edebiyata şiirle başlayan sanatçı, daha çok oyunları ile tanındı. Türkiye'nin sosyal sorunlarını toplumcu bir anlayışla yansıtan oyunlar kaleme aldı. 1964'te sahneye konulan ve büyük ilgiyle karşılanan *İsyancılar* adlı oyununda, kendi deyişiyle, yönetim çarkı ile ilişkiler içinde, haksızlığa karşı direnme silahından yoksun kalan köyün yaşamından derin çizgiler ortaya koydu. Giderek dramatik yoğunluğu artan, teknik ustalık ve etkili bir gerçekçilikle, çoğunlukla Güney Anadolu köylerinin yaşamını işledi. Bu anlamda en başarılı eseri, Toroslar'daki bir orman köyünde ve Çukurova tarlalarında geçen ve bir ailenin dramını anlattığı *Sarı Naciye* adlı oyunudur.

Bu parçada söz edilen sanatçı, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Refik Erduran
B) Turgut Özakman
C) Recep Bilginer
D) Güngör Dilmen
E) Turan Ofazoğlu

20. Roman; Rabia'nın kendini keşfetme, gelenekler ve modernite arasındaki dengeyi bulma sürecini işler. Selim Paşa'nın konağı, Peregrini ile olan ilişkisi ve mahalledeki yaşam, Rabia'nın karakterinin gelişiminde önemli rol oynar. Sonunda Rabia, hayatındaki zorluklara rağmen kendi yolunu bulur ve hem geleneksel değerlerine sadık kalır hem de modern dünyanın sunduğu olanaklardan faydalanarak özgür bir birey olma yolunda ilerler.

Bu parçada söz edilen romanın yazarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İzmir'in işgali üzerine düzenlenen Sultanahmet Mitingi'nde millî duyguları coşturan bir konuşma yapmıştır.
B) *Mor Salkımlı Ev* adlı eserindeki anılarıyla dönemin İstanbul'unu ve kendi edebî gelişimini aktarmıştır.
C) *Handan* adlı romanında mektuplar aracılığıyla kadın karakterin iç dünyasını ve toplumsal baskılar karşısındaki mücadelesini anlatmıştır.
D) *Ateşten Gömlek* adlı romanında, Millî Mücadele'nin zorluklarını, vatanseverlik temasını öne çıkararak işlemiştir.
E) *Hüküm Gecesi* adlı romanında İttihat ve Terakki Cemiyetinin iktidar yıllarını ve politik entrikalarını ele almıştır.

21. Şiirlerinde aruz ölçüsünü Türkçeye başarıyla uygulayan
I
sanatçılardan biri olarak tanınan Tevfik Fikret, hece ölçüsünü kullanmayan şairlerimizdendir. Oğlu Haluk'un
II
şahsında gençlere seslenerek onların geleceğin umudu
III
olduğu düşüncesini sıkça işlemiştir. Şiiri düzyazıya yaklaştırmış, manzum hikâyeler kaleme alarak Türk edebiyatında yeni bir çığır açmıştır. Tevfik Fikret, sanat anlayışında zamanla değişiklik göstermiş; bireyci sanat anlayışından vazgeçip toplumcu sanat anlayışını benimsemiştir.
V

Bu parçada numaralanmış bölümlerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

22. Aşağıdaki açıklamalardan hangisi ayraç içindeki sanatçıyla ilişkilendirilemez?

- A) *Aylak Adam* romanında, bohem bir hayat tarzını benimseyen C. adlı bir kişinin yaşadığı hayal kırıklıklarını anlatmıştır. (Yusuf Atılgan)
- B) İlk romanı *Babaevî*'nde çocukluk anılarından yararlanırken *Avare Yıllar* adlı romanında gençlik yıllarına yer vermiştir. (Orhan Kemal)
- C) *Azap Toprakları* ve *Çiçekler Büyür* adlı romanlarında Balkanlar'da yaşayan Türklerin çektiği sıkıntıları, hayat mücadelesini dile getirmiştir. (Emine Işınsoy)
- D) Kapalı ve simgesel bir anlatımı tercih ettiği *Gece ve Kılavuz* adlı romanlarında söz dizimiyle bilinçli olarak oynamış, Türkçenin anlatım olanaklarını genişletmiştir. (İnci Aral)
- E) *Fahim Bey ve Biz* adlı romanındaki Fahim Bey, Osmanlı Devleti dairelerindeki bürokratlığı, tüccarlık deneyimleri, kimlik arayışları, tutunamayışlarıyla edebiyatımızın önemli karakterlerindendir. (Abdülhak Şinasi Hisar)

23. Yaşadığı dönemdeki Türkçe lehçelerinin ve ağızlarının dil özelliklerini belirleyen, söz varlığını derleyerek bir araya getiren ----, geleceğe bitmez tükenmez bir kaynak sağlamak istemiştir. Bu bilgileri yazıya geçirerek eserine ---- adını vermiştir. Eser, bir gramer kitabı olmasının yanında Türkçenin ilk sözlüğü olma niteliğine de sahiptir. Ayrıca bu eser; Türk tarihi, mitolojisi, coğrafyası, halk edebiyatı, tıp bilgileri ve tedavi usullerine dair bilgi veren ansiklopedik bir kaynaktır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisinde verilenler sırasıyla getirilmelidir?

- A) Kaşgarlı Mahmut - *Divanü Lügati't-Türk*
- B) Yusuf Has Hacı - *Kutadgu Bilig*
- C) Ahmet Yesevi - *Divan-ı Hikmet*
- D) Edip Ahmet Yükneki - *Atabetü'l-Hakayık*
- E) Yunus Emre - *Risâletü'n-Nushiyye*

24. Edebiyat öğretmeni **Selin Hanım**, öğrencilerinden divan edebiyatıyla ilgili en çok ilgilerini çeken konular üzerinden bir ödev hazırlamalarını istemiştir. Öğrenciler, ilgilerini çeken konuları şu şekilde açıklamıştır:

Elanaz: Ben divan şiirinde güzelliği, kusursuzluğu, etkiyeciliği ve anlam yoğunluğuyla öne çıkan ve neredeyse bir atasözü gibi yaygınlaşıp hafızalara kazınan meşhur dizeleri bir araya getirmeyi düşünüyorum.

Zafer: Divan şiirinde şairler sevgilinin boyunu "selvi" sözcüğüyle, kirkiklerini "ok" sözcüğüyle, ağızlarını "gonca", dişlerini "inci" gibi belirli kalıplaşmış sözlerle anlatıyor. Ben bu konu üzerinde bir ödev hazırlamayı düşünüyorum.

Ayşe: Ben divan şiirinde 17. yy.dan başlayarak etkili olmaya başlayan bir akımı konu olarak seçtim. Bu söyleyişte bilmeceyi andıran karmaşık manzum anlatımlar, hayal oyunları, güçlülük anlaşılır beklenmedik ve alışılmadık benzetmeler var.

Ali: Benim ilgimi şiir biçiminde oluşturulan bilmeceler çekti. Ben bu bilmeceler üzerine bir ödev hazırlamayı düşünüyorum.

Emre: Bence divan edebiyatının biçimsel özellikleri yanında zengin içeriği de incelenmeye değer. Bu yüzden divan edebiyatının kaynaklarını çok merak ediyorum ve bu konuya yönelik bir ödev hazırlamayı düşünüyorum.

Öğrencilerin bu sözlerinden yola çıkılarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Elanaz'ın sözünü ettiği sanat değeri yüksek olan dizeler, divan şiirinde "mısrayıberceste" olarak adlandırılır.
- B) Zafer'in araştırmasına konu olarak seçtiği kalıplaşmış sembolik ifadelerle divan şiirinde "mazmun" adı verilir.
- C) Ayşe'nin sözünü ettiği söyleyiş özelliklerini içeren akım, "sebkihindi" akımıdır.
- D) Ali'nin sözünü ettiği bilmeceler divan edebiyatında "tehzil" olarak adlandırılır.
- E) Emre'nin araştırması sonucunda ulaşacağı kaynaklar arasında Kur'an-ı Kerim, hadisler, menkıbeler, İran ve Arap edebiyatı, Doğu ve Batı mitolojisi ve tasavvuf olacaktır.

25. Türkler, Orta Asya'dan MÖ 2000'li yıllardan başlayarak Asya, Avrupa ve Afrika'nın çeşitli bölgelerine göç etmişlerdir.

Aşağıdakilerden hangisi bu göçlerin sonuçlarından biri değildir?

- A) Yeni Türk devletlerinin kurulması
- B) Bazı Türk boylarının ulusal benliklerini yitirmesi
- C) Maniheizm inancının Uygurlar arasında yayılması
- D) Türk tarihinin zaman ve mekan bütünlüğü içinde incelenmesinin zorlaşması
- E) Türk boyları arasında dinî, kültürel, ekonomik, sosyal ve siyasi farklılıkların oluşması

26. 1042'de Doğu ve Batı olmak üzere ikiye ayrıldılar. Doğu'nun başına Tamgaç Buğra Han, Batı'nın başına ise Ahmet Arslan Han geçmiştir.

Yukarıda sözü edilen Türk devleti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Samanoğulları
- B) Karahanlılar
- C) Gazneliler
- D) Akkoyunlular
- E) Büyük Selçuklular

27. Mısırlılar, Nil Nehri'nin taşma vaktinden yola çıkarak yılı "taşma", "ekme" ve "biçme" adlarıyla üç mevsime ayırmışlardır.

Bu durumun Mısırlıların aşağıdaki özelliklerinden hangisini yansıttığı savunulabilir?

- A) Hayat tarzı ve uğraş alanlarını
- B) İnanç sistemlerini
- C) Yönetim örgütlenmelerini
- D) Kültürel faaliyetlerini
- E) Sanat tarzlarını

28. 20 Ekim 1921 tarihinde Fransızlarla yapılan Ankara Antlaşması'nın neden olduğu gelişmeler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Güney Cephesi'nin kapanması
- B) İtilaf Devletleri'nin, Türklere karşı oluşturduğu birliğin parçalanmaya başlaması
- C) Hatay dışında bugünkü Türkiye-Suriye sınırının çizilmesi
- D) Fransa'nın bazı silah araç ve gereçlerini Türk ordusuna bırakması
- E) Millî Mücadele'nin silahlı mücadele safhasının sona ermesi

29. Osmanlı ordusunun II. Viyana Kuşatması'nda aldığı yenilgi aşağıdakilerden hangisine neden olmuştur?

- A) Vasvar Antlaşması'nın imzalanmasına
- B) Viyana Kongresi'nin toplanmasına
- C) Macarların Tökeli İmre liderliğinde ayaklanmasına
- D) Osmanlı Devleti'ne karşı "Kutsal İttifak"ın kurulmasına
- E) Edirne olayı ile II. Mustafa'nın tahttan indirilip yerine kardeşi III. Ahmet'in tahta çıkarılmasına

30. Osmanlı Devleti'nde kapıkulu, yani merkez ocaklarının asker ihtiyacı Acemi Ocağı'nda yetiştirilen askerler tarafından karşılanmıştır.

Buna göre ihtiyaçları Acemi Ocağı'nda yetiştirilen askerler tarafından karşılanan ordu sınıfları arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Cebeciler
- B) Topçular
- C) Lağımcılar
- D) Azepler (Azaplar)
- E) Yeniçeriler

31. İsmet İnönü, Lozan Görüşmeleri sırasında yaptığı konuşmada, “Türk milletinin azınlıklara çağdaş dünyanın tanıdığı hakları vereceğini, Türkiye’de kalmak isteyen Ermenilerle kardeşçe yaşanacağını ancak Türk sınırlarının Ermeni yurdu için parçalanamayacağını” belirtmiştir.

İsmet İnönü’nün bu sözü;

- I. milletini yüceltme,
- II. Misakımilli sınırlarını koruma,
- III. I. Dünya Savaşı öncesindeki sınırlara ulaşma

yönündeki tutumlarından hangilerini benimsediğinin göstergesi olabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

32. I. Dünya Savaşı yıllarında yaşanan aşağıdaki gelişmelerden hangisinin İtilaf Devletleri’ne avantaj sağladığı savunulamaz?

- A) Yunanistan’ın savaşa girmesi
- B) Bulgaristan’ın savaştan çekilmesi
- C) Versay Antlaşması’nın imzalanması
- D) ABD’nin savaşa katılması
- E) Rusya’da Bolşevik İhtilali’nin çıkması

33. Osmanlı Devleti’nde III. Selim Dönemi’nden I. Meşrutiyet’e kadar geçen süreçte Osmanlı ordusunda yapılan yeniliklerle, çağın gereklerine uygun ordu kurulması amaçlanmıştır.

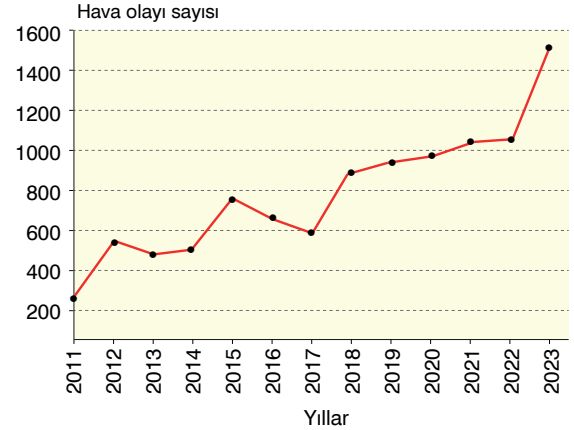
Bu süreçte yapılan askeri yenilikler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Sekban-ı Cedit Ordusu’nun kurulması
- B) Hendesehane’nin açılması
- C) Mekteb-i Harbiye’nin açılması
- D) Mühendishane-i Berr-i Hümayun’un açılması
- E) Nizam-ı Cedit Ordusu’nun kurulması

34. İslam Devleti’nin yönetimini kolaylaştırmak amacıyla merkezde divan teşkilatını kuran, ülke topraklarını vilayetlere ayırarak buralara vali ve kadılar atayan, devletin gelir gider işlerini düzene koymak için Beytül-mal denilen devlet hazinesini kuran İslam halifesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hz. Osman
- B) Hz. Ali
- C) Muaviye
- D) Hz. Ömer
- E) Hz. Ebu Bekir

35. Alışılmışın dışında olan ve nadiren görülen doğa olayları ekstrem doğa olayları olarak tanımlanır. Aşağıdaki grafikte Türkiye’de 2011-2023 yılları arasında meydana gelen ekstrem hava olaylarının sayısı verilmiştir.

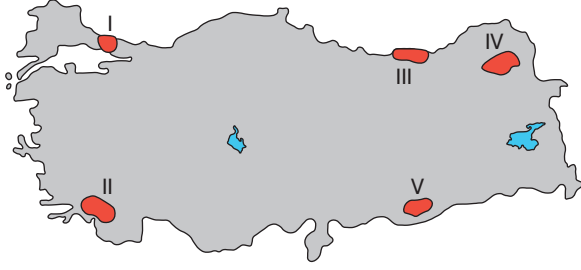
Son yıllarda ekstrem hava olaylarının sayısının hızla artması;

- I. astronomik mevsimlerin sayısı,
- II. enerji tüketimi,
- III. tarımsal verim,
- IV. jeotermal suların sıcaklığı

unsurlarından hangilerini daha fazla etkilemiştir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

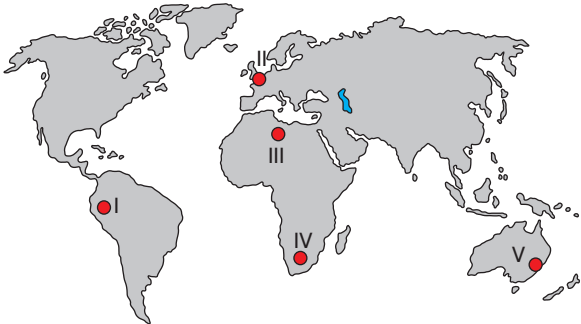
36. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu yerlerdeki ulaşım sistemlerini olumsuz etkileyen faktörlerle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) I numaralı yerde Boğaz geçişindeki sis ve şiddetli rüzgâr, deniz yolu ulaşımında gecikmelere yol açmaktadır.
B) II numaralı yerde yaz aylarında meydana gelen yoğun orman yangınları hava yolu ulaşımını olumsuz etkilemektedir.
C) III numaralı yerde şiddetli yağışlar ve kütle hareketleri kara yolu ulaşımında aksaklıklara neden olmaktadır.
D) IV numaralı yerde yoğun kar yağışı ve buzlanma kara ve demir yolu ulaşımını sık sık aksatmaktadır.
E) V numaralı yerde sıcaklıkların aşırı düşük seviyelere inmesi, hava yolu ulaşımını sık sık durma noktasına getirmektedir.

37. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanlardan hangilerinin kültürel özellikleri birbirine daha yakındır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve V
D) III ve IV E) IV ve V

38. Ülkeler; siyasi, askerî ve ekonomik açıdan iş birliği yaparak bazı örgütlerin kurulmasını sağlamışlardır. Bu örgütlerin bir kısmının ortak amacı üye ülkelerin ticari çıkarlarını korumak, ekonomik, bilimsel ve teknolojik iş birliği yapmaktır.

Bu amaçlar için kurulan örgütler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Grup 20 (G-20)
B) Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü (NATO)
C) Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü (OPEC)
D) Gelişen Sekiz Ülke (D-8)
E) Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (KEİ)

39. Türkiye'nin önemli kalkınma projelerinden biri de Güneydoğu Anadolu Projesi'dir. Bu projenin hayata geçmesiyle bölgede birçok değişimin olması gözlenmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi, bu projeye bağlı olarak meydana gelen değişimlerden biri değildir?

- A) Büyükbaş mera hayvancılığının yaygınlaşması
B) Hidroelektrik enerji üretiminin artması
C) Nadas alanlarının azalması
D) Tarıma dayalı sanayinin gelişmesi
E) Kırsal kesimden kentlere ve diğer bölgelere olan göçlerin azalması

40. Dünya'da doğal kaynakların kullanımının hızla artması çevresel olarak büyük zararlara yol açmaktadır. Bu durum gelişmiş ülkelerde teknolojinin de yardımı ile kontrol altına alınabilmektedir. Bu sayede olumsuz çevresel etkiler azaltılmaktadır.

Aşağıdaki uygulamalardan hangisi, bu duruma kanıt olarak gösterilemez?

- A) ABD'de geri dönüşüm uygulamalarının yaygınlaştırılması
B) Kanada'da fabrikaların bacalarına filtre takılmasının zorunlu hâle getirilmesi
C) İsveç'te toplu taşıma araçlarında kullanılan elektriğin alternatif kaynaklardan sağlanması
D) Bazı Avrupa ülkelerinin fabrikalarını Çin'e kurması
E) Güney Kore'de enerji verimini artıran teknolojik gelişmelerin yaygınlaştırılması

SOSYAL BİLİMLER-2 TESTİ

1. Bu testte sırasıyla, Tarih-2 (1-11), Coğrafya-2 (12-22), Felsefe Grubu (Felsefe, Psikoloji, Sosyoloji, Mantık) (23-34), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi (35-40), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar için Felsefe Grubu (41-46) alanlarına ait toplam 46 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Sosyal Bilimler-2 Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Thomas More, "Utopia (Ütopya)" adlı eserinde özel mülkiyetin bulunmadığı toplumsal bir düzen tasarlamıştır. Böyle düşsel bir ülkede hiç kimse toprak sahibi değildi, herkes işçiydi ve üretim bir plana bağlıydı. Üretilen mallar para karşılığı olmaksızın herkesin gereksinimine göre dağıtılacaktı.

Buna göre Thomas More'un aşağıdaki tutumlarından hangisini benimsediği savunulabilir?

- A) Halkın tarıma yönlendirilmesini
B) Sanayi yatırımlarının bölgelere dengeli dağılımını
C) Devletler arası ilişkilerin sekülerleşmesini
D) Halkın sınırlı da olsa yönetime katılmasını
E) Sosyal sınıf farklılıklarının kaldırılmasını

2. Bugünkü alfabe sistemlerinin temelini atarak okuma yazmayı kolaylaştıran İlk Çağ uygarlığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Frigler B) Fenikeliler C) Sümerler
D) Persler E) Asurlular

3. Bir tarih öğretmeni, 20. Yüzyıl Başlarında Osmanlı Devleti konusunu anlatırken şu bilgiyi vermiştir: "Yaşanan askerî ve siyasi sorunlardan yararlanan Arnavutluk bağımsızlığını ilan etti ve Osmanlı Devleti'nden ayrılan son Balkan devleti oldu. İttihat ve Terakki Cemiyeti bu yenilgiyi bahane ederek Bâb-ı Âli Baskını ile hükûmeti ele geçirdi."

Öğretmenin, hakkında bilgi verdiği savaş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I. Balkan B) Trablusgarp
C) II. Balkan D) I. Dünya
E) 93 Harbi

4. Erzurum Kongresi'nde alınan aşağıdaki kararlardan hangisinin bu kongrenin İtilaf Devletlerince "ihtilal" bildirisi olarak nitelendirilmesine ve Osmanlı saltanatı aleyhine sonuçlar verebilecek gelişme olarak değerlendirilmesine neden olduğu savunulabilir?

- A) Manda ve himaye kabul olunamaz.
B) Kuvayımillîye'yi etkin, millî iradeyi egemen kılmak esastır.
C) İşgal emeli taşımayan devletlerin yardımları kabul edilecektir.
D) Hristiyan azınlıklara siyasi hakimiyet ve sosyal dengeyi bozan imtiyazlar verilemez.
E) Her türlü yabancı işgaline karşı millet birlik olarak kendisini müdafaa ve mukavemet edecektir.

5. Lozan Barış Konferansı'nda aşağıdaki konulardan hangisi görüşülürken Rusya ve Bulgaristan da konferansa dâhil olmuştur?

- A) Irak sınırı B) Kapitülasyonlar
C) Boğazlar D) Dış borçlar
E) Savaş tazminatı

6. **İlker:** "Osmanlı padişahları ilk dönemlerde vassallık şeklinde Batı Anadolu beyliklerini Osmanlı himayesine alma politikası izlemiştir."

Özlem: "İkinci aşamada ise Batı Anadolu beylikleri doğrudan merkeze bağlanmış ve eski beyler tasfiye edilmiştir."

Bu diyalogda sözü edilen ikinci aşamayı başlatan Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Osman Bey B) Orhan Bey
C) I. Murat D) Yıldırım Bayezid
E) Çelebi Mehmet

7. Türk tarihinde etkili olan;

- I. Gazneliler,
- II. Büyük Selçuklular,
- III. Türkiye Selçukluları

devletlerinin yıkılmasına neden olan Dandanakan, Katvan ve Köseadağ savaşlarının ilgili devletler ile eşleştirilmesi aşağıdakilerin hangisinde doğru gruplandırılmıştır?

	Dandanakan	Katvan	Köseadağ
A)	I	II	III
B)	I	III	II
C)	II	I	III
D)	III	I	II
E)	III	II	I

8. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde XIX. yüzyılda görülen gelişmelerden biri değildir?

- A) Kuzey Afrika'daki son toprağını kaybetme
- B) Rusya'ya savaş tazminatı ödeme
- C) İngiltere'den dış borç alma
- D) Sırbistan, Karadağ ve Romanya'ya bağımsızlık verme
- E) Kıbrıs'ın yönetimini geçici olarak İngiltere'ye bırakma

9. Osmanlı Devleti'ndeki Enderun Mektebi'nde aşağıdakilerden hangisine yönelik eğitim verilmiştir?

- A) Mesleki eğitimi yaygınlaştırmaya
- B) Acemi Ocağı'na öğrenci yetiştirmeye
- C) Okuryazarlığı yaygınlaştırmaya
- D) Kadı ve müderris yetiştirmeye
- E) Devletin üst kademesinde görev alacak nitelikli insanları yetiştirmeye

10. İlk Türk devletlerinde Kurultay'la ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

- A) Devlet sistemindeki en yüksek kuruluştur.
- B) Genellikle yılda üç kez toplanmıştır.
- C) Hükümdarın yerine geçecek veliahtın belirlenmesi en önemli görevlerinden biridir.
- D) Siyasi, kültürel, hukuki ve ekonomik konularda genel kararlar alan yönetim örgütüdür.
- E) Üyeleri kağan, hanedan üyeleri, hatun, aygucı ve boy beylerinden oluşmuştur.

11. Kuvay-ı Millîye birlikleri aşağıdakilerden hangisi üzerinde etkili olmamıştır?

- A) Yunan ilerleyişinin yavaşlatılması
- B) TBMM'ye karşı çıkan bazı isyanların bastırılması
- C) Halka moral vererek millî bilincin geliştirilmesi
- D) Kars ve çevresinin Ermeni işgalinden kurtarılması
- E) İşgallerin iç kesimlere yayılmasının engellenmesi

12. Sanayi tesislerinin kuruluşunda ham madde, enerji kaynakları, sermaye, iş gücü, ulaşım ve pazar etkili olmaktadır.

Buna göre,

- I. Batman petrol rafinerisi,
- II. Uşak şeker fabrikası,
- III. Karabük demir-çelik işletmeleri,
- IV. İstanbul'daki hazır giyim atölyeleri

tesislerinden hangilerinin kuruluş yerinin belirlenmesinde ham maddeye yakınlık etkili olmuştur?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

13. I. Nil Nehri'nde belirli periyotlarda gerçekleşen yıllık taşkınlar
II. İsveç'te hava sıcaklığının -20 °C olarak ölçülmesi
III. 7,6 büyüklüğündeki Kahramanmaraş depremleri
IV. Vezüv Volkanı'nın patlaması sonucu Pompei şehrinin yok olması
Yukarıda verilen olaylarından hangileri ekstrem doğa olayı olarak nitelendirilmez?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

14. Besin zincirinin her basamağındaki canlıların toplam sayısını, ağırlığını ve enerji durumunu gösteren şekillere besin piramidi (ekolojik piramit) adı verilir.

Buna göre tarımsal faaliyetlerin yoğun olduğu bir step ekosistemine ait besin piramidinde aşağıdan yukarıya doğru,

- I. canlı türü ve sayısı,
II. besin ve enerji miktarı,
III. tarım ilacı birikimi

unsurlarından hangilerinin arttığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

15. ABD'de Kaliforniya eyaletinde bulunan ve geçmişte tarım ve hayvancılık faaliyetleriyle birlikte maden üretiminin yaygın olduğu San Jose vadisinde 1891 yılında Stanford Üniversitesi'nin kurulmasıyla önemli değişiklikler yaşanmıştır. Üniversite sayesinde Dünya'nın birçok bölgesinden öğrenci ve akademisyen gelmiş, AR-GE merkezleri, yazılım-donanım hizmetleri, medya firmaları ve teknoloji şirketleri kurulmuştur.

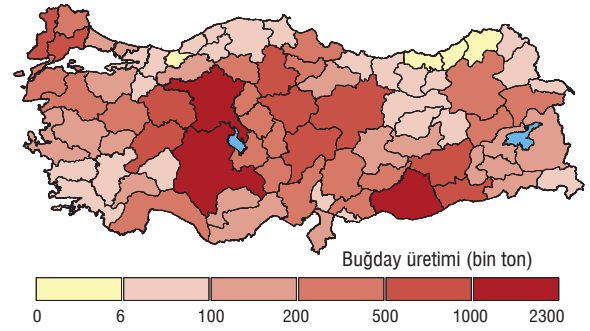
Bölgede bu değişimin sonuçları arasında;

- I. kültürel çeşitliliğin artması,
II. insanlar arasındaki sosyal dayanışmanın artması,
III. doğal koşulların insanların gündelik yaşamları üzerindeki etkisinin azalması

durumlarından hangileri yer alır?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

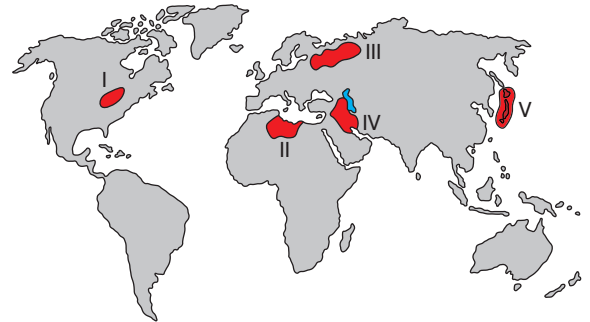
16. Aşağıdaki haritada buğday üretiminin illere dağılışı gösterilmiştir.

Haritadaki verilerden yararlanılarak buğday üretimiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Ülke genelinde üretimi yaygın olarak yapılmaktadır.
B) Her mevsimi yağışlı geçen yerlere uyumlu değildir.
C) Doğu Anadolu'daki bazı illerde üretim 200 bin tonun altına düşmüştür.
D) Ankara, Konya ve Şanlıurfa üretimde önde gelen illerdir.
E) Kıyı Ege'deki illerde iklim koşulları iç bölgelere oranla üretimi sınırlandırmıştır.

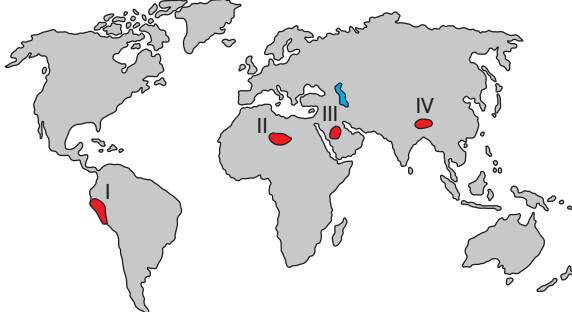
17. Enerji üretiminde kullanılan petrol, doğal gaz, kömür gibi yer altı kaynaklarının çıkarıldığı yerler önemli ham madde alanları olarak nitelendirilmektedir.

Haritada numaralandırılarak gösterilen yerlerden hangisi bu nitelikteki alanlardan biri değildir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

18. Yer şekillerinin engebeli olduğu alanlarda yağış, sıcaklık, nem gibi iklim elemanları kısa mesafelerde değişiklik gösterir. Bu nedenle böyle alanlarda biyoçeşitlilik engebenin az olduğu alanlara göre daha zengindir.

Haritada numaralandırılan alanların hangilerinde, bu nedene bağlı olarak biyoçeşitliliğin daha zengin olduğu söylenebilir?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

19. İnsan; doğal ortamda varlığını sürdürmeye başladığı andan itibaren yapmış olduğu faaliyetlerle ekosistemlerin işleyişini değiştirmeye, yerel ve bölgesel ölçekte iklim sistemlerini etkilemeye başlamıştır. Önceleri lokal ölçekte görülen bu etkiler, Sanayi Devrimi sonrası küresel boyuta ulaşmıştır. Antroposen (İnsan Çağı) olarak adlandırılan bu dönemde artan insan faaliyetleri atmosferde sera gazı birikimini artırmıştır. Bu da küresel iklim değişikliğini hızlandırmaktadır.

Bu durum üzerinde aşağıdaki insan faaliyetlerinden hangisinin daha fazla etkili olduğu söylenebilir?

- A) Nükleer santrallerde enerji üretilmesi
B) Şehirlerin yakınında tarımsal etkinliklerin yapılması
C) Sulak alanların kurutulması
D) Fosil yakıt kullanımının artması
E) Akarsular üzerine barajların inşa edilmesi

20. Ovaların yerleşme, ulaşım ve sanayi gibi amaç dışı kullanılması tarım alanlarında bozulmaya ve önemli toprak kayıplarına neden olmaktadır.

Bu sorunlar haritada numaralandırılan alanlardan hangisinde daha belirgin yaşanmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

21. İngiltere, Fransa ve Almanya sanayileşme sürecine diğerlerine göre daha erken başlayan ülkelerdendir.

Aşağıdakilerden hangisi bu durum üzerinde etkili olan ortak özelliklerden biri değildir?

- A) Kömür ve demir kullanımının fazla olması
B) Üretimin büyük ölçüde doğal koşullara bağlı olması
C) Siyasi ve ekonomik istikrarın sağlanması
D) Demir yolu ve iç su yollarının geliştirilmesi
E) Teknik eğitime ağırlık verilmesi

22. Hızlı nüfus artışı yaşayan ülkeler, doğum oranlarını ve nüfus artış hızını düşürmeyi başardığında nüfusun nicelik ve niteliğini geliştirmeye yönelik nüfus politikasını uygular. Bu uygulamadaki amaç, ülkenin sosyal ve ekonomik imkânlarını iyileştirmektir.

Aşağıdakilerden hangisi bu tür ülkelerde geliştirilmek istenen özellikler arasında yer almaz?

- A) Sağlık hizmetleri
B) Nüfusun mekânsal dağılımı
C) İş gücünün eğitimi
D) İstihdam durumu
E) Okuma yazma oranları